

Előfizetési árak:
 Egész évre ----- 12 frt.
 Félévre ----- 6 "
 Negyedévre ----- 3 "
 Egy hóra ----- 1 "
 — Egyen szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pleitsa Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 csatlakozására vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőség Irodája:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-és szám,
 hová a lap szellemi részét, illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

A szabadelvű párt győzelme.

Nagybecskerek, márczius 11.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök tárgyilagossággal és államférfias nyugodtsággal által kitűnő beszéde után a szabadelvű párt fényes és hosszú időre döntő győzelmet aratott a költségvetési törvényjavaslat fellett történt szavazásánál.

A költségvetést 56 szavazatnyi nagy többséggel megszavazták a Bánffy-miniszteriumnak. Ez a nagy, imposzáns többség először is a Bánffy-miniszterium biztos megerősödését jelenti; másodsorban a kormány javára bizonyítja, hogy a szabadelvű párt a saját erkölcsi és számbeli erejében független és elég erős, hogy sikerrel vezesse az ország kormányzásának ügyeit.

Bánffy báró mindazok helyeslése mellett, a kik a magyar parlament méltóságát tisztelik, kijelentette, hogy az illetlen személyes támadásokra egyáltalán nem is felel. Ez így helyes is, mert méltóságán alul van az, hogy az ily támadásokra válaszoljon, minthogy azok nem őt, hanem a magyar parlament méltóságát és tisztességét sértik meg. Szabatos rövidsége és tárgyilagossága által kimagasló beszédeben Bánffy miniszterelnök tehát csak arra szorítkozott, hogy az ellenék részéről a kormány és pártja ellen intézett támadások alaptalanságát kimutassa és az Apponyi gróf által formulázott aspirációk lehetetlenségét tiszta világításba állítsa.

Bánffy báró a legmeggyőzőbb módon bebizonyította, hogy Apponyi gróf kívánásai teljesíthetetlenek, mert közvetlenül veszélyeztetik a közös hadsereg egységét és alkalmasak a legalkotmányosabb király és a magyar nemzet közt szerencsésen helyreállított bizalmat újból megingatni. Ezért Bánffy miniszterelnök, teljes egyetértésben a szabadelvű párttal, feltétlenül ragaszkodik az 1867-iki kiegyezési törvény rendelkezéseivel, egészen abban a mesterséges magyarozgatások által meg nem változtatott alakban, a mint ez a kiegyezési törvény 28. évi óta, a magyar állam legnagyobb előnyére, érvényre jutott.

A miniszterelnök válaszlát továbbá az ellenzéki vezérek által támadásképpen, de haszontalanul megismételt kérdésekre, hogy ő és a szabadelvű párt ragaszkodik az általa már korábban előadott és ismételt megmagyarázott kormányprogramhoz. A mi ezt illeti, a magyar államra mindenkor hasznos lesz a tökéletes és szerencsés egyetértés a korona és a kormány nézetei közt. E program alapján, támaszkodva a már korábban elért sikerekre, a kormány tovább is foglalkozni fog a gazdasági és közigazgatási reform sürgős ügyeivel és a monarchia alkotmányos keretében érvényre juttatja a magyar állam önálló hatalmát.

Márczius 15-ike Torontálmegeyében.

Nagybecskerek, márczius 11.

Dicséretes lelkesedéssel készül a vár megye lelkes magyarsága mindenfelé az alkotmányos szabadság ünnepnapjának megünnepelésére. Nagybecskerekben, a megye központjában, három testület is vállalkozott arra, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség napját megünnepelje. És pedig: a jegyzői tanfolyam hallgatói, kik a nagy nap előestéjén, a Magyar kör, mely matiné és a kereskedő ifjak egylete, mely 15-én este rendez ünnepélyt. A műsorokat már közöltük a Magyar Körét kivéve, amely itt következők:

1. Hymnus.
 2. Ünnepi megnyitó. Tartja Zsirus Lajos, kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök, az olvasóköri t. elnöke.

3. „Szabadság, testvériség, egyenlőség!” irta Endrődy Sándor. Szavalja Cseh Elek.

4. „Márczius a szomszédban”, történelmi visszaemlékezés, irta és felolvassa dr. Stassik Ferencz.

5. Szózat.
 Pancsova városának intelligenciája a következő érdekes műsört állította össze ez alkalomból:

1. Egressy Béni: „Szózat”. Férfikar. Énekli: a „Pancsovai Magyar Dalkör”.
 2. Endrődy Sándor: „Márczius 15-én”. Szavalja: Molnár József ur.
 3. Dreischok S.: „Magyar Ab-ránd”. Zongorán előadja: Fohéry Józsefné

urnő. 4. „Ünnepi beszéd”. Tartja Schwalm György ur. 5. Huber Károly: „Nemzeti zászló”. Férfikar. Énekli: a „Pancsovai Magyar Dalkör.”

Nagykikindán ezuttal is társasvacsorát rendeznek a kaszinóban, a gimnasiunban pedig nagyobb iskolai ünnepélyre készülnek.

Módoson a műkedvelő társulat márczius hó 15-én a „Zágráb város” szálloda nagytermében hazafias estélyt rendez a következő műsorral: 1. „Nemzeti dal” Petőfi Sándortól, énekli a dalkör. 2. Ünnepi beszéd, mondja Molnár Sándor ur. 3. „Marseillaise”, énekli a dalkör. 4. „Előre” Endrődy Sándortól, szavalja Rácz József. 5. „Kosuthnóta”, énekli a dalkör. 6. „Szavalt”. 7. „Hymnus”, énekli a dalkör. Ezek után táncz következik.

Török-Becsén mint más években, úgy az idén is megünnepelik márczius 15-ikét, de tekintettel a zord időjárásra, azt most nem a róm. kath. temetőben levő, s 1848. év október 13-án Becse védalmében elesett nemzetőrök sírjánál, hanem a városháza tanácstermében tartják meg. Ünnepi felolvasást Várkonyi Béla községi tanító tart.

HIREK.

Tájékoztató.

Márczius 12. A Szlavianszky-terezett hangverseny a színházban.

Márczius 12. A tüzoltó szövetség ülése.

Márczius 14. A jegyz. tanf. hallgatók ünnepélye.

Márczius 15. A Magyar Kör ünnepélye.

Márczius 15. A kereskedő ifjak ünnepélye.

Márczius 24. A jótékony nőegylet közgyűlése.

Márczius 24. A tor. athl. klub házi viadala.

Május 16—19. Országos vásár.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Közigazgatási bizottság.** Torontálvár megye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg rendes havi ülését, melyről lapunk holnapi számában közlünk kimerítő tudósítást.

— **Sorozás Torontálmegeyében.** Nagy-Becskerek városában e hónap 12, 13 és 14-én, a nagybecskereki járásban márczius 15, 16, 18, 19 és 20-án, az alibunári járásban április hó 3, 4 és 5-én, a pancsovai járásban április 3, 10, 17, 18, 19 és 20-án és az antalfalvi járásban április 24, 25, 26, 27, 29 és 30-án ejtik meg a sorozást.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

A tücsöki ékszerrablás.

Irtá: Murai Károly.

Husz tizenötödével ezelőtt történt. Esti tizenegy óráig mulattam a vásár napján a „kilencz korhelyekhez” címzett vendéglőben, a hol meglehetősen elegyes társaság került össze, mivelhogy a vásár sok mindenféle embert hordott össze.

Rendes körülmények között bajnalg bírtam az ivást, de ezuttal valami különös eset történetelt, mert tizenegy órákor a szemeim összenéztek, a fejem pedig jobbra is, meg balra is kezdett hajlongani. Nem azért, mert a cigány vigan húzta, hanem annak okárt, hogy kezdett nehezedni.

Resteltem a dolgot szörnyen, mert az ivási képességemre mindig büszke voltam, de hát nem tehettem semmi mást, mint azt, hogy megveretve hagytam oda ama csataért, amelyről eddig mindig diadalmasan, ha mindjárt bevett fejjel is, távoztam el.

Ma sem értem, hogy miért esett meg ez a gyalázat rajtam, de olyan valamit sejték, mintha páinkával keverték volna össze a borom valami ostoba juxból.

Mikor a fogashoz léptem, hogy a kalapomat leveszem, meglepetve voltam kénytelen konstátálni, hogy az ott nincs sehol. Az első gondolatom az volt, hogy lármát csinálók és követtem a kalapomat, de mégis másképen határoztam. Az jutott ugyanis az eszembe, hogy a

kalapom ott van, csak én nem látom. Ha pedig kiabálni kezdek és kiált, hogy a keresett kalap csakugyan előttem van: akkor dupla szégyen esik meg rajtam. Vége lesz a renomének, ha az tűnik ki, hogy már tizenegy órákor nem is láttam.

Es az okoskodás arra birt, hogy a sok kalap közül egyet leemeljek, a fejemre csapjam és menjek tovább.

Az utcán, midőn hazafelé akartam venni az irányt, megint a tekintélyem állt elő és elkezdett beszélni hozzám:

„Haza ne menj ilyen korán. Mit fog felőled gondolni a házmester, a ki az egész házban téged respektál legelső sorban? Milyen szemet mereszt a eseléd és hogy fognak pletykázni a házbeliék. Hogy már a végét járod. Óreg legény vagy. Kezdesz szolid lenni. Csuffá leszel téve az egész utca előtt.”

Hát hogy a szégyen ne történjék meg rajtam, nem mentem haza. Elkezdtem sétálni a városban mindenfelé. Majd kimentem a kertek alá, a hol vidám csatazzal fogadtak az ebek.

Hogy mennyire bosszantott ez a korai elázás, az is bizonyítja, hogy mikor a Klein Abraham órák belija elé érttem, ott a sötétség daczára is meg akartam nézni a kirakat fölött járó órákat, abban a reményben, hogy az enyém kékik. Ejjelután kerültem haza, még mindig erős spicrezel, a mi által a házmester előtt megint gyarapodott a tekintélyem.

Reggel a rendes kávéházamba holmi kis főfájás kísérete mellett vonultam be és szokásom szerint megnéztem a helyi lapokat, amelyek nélkül sohasem esett jól a kávé.

Az első ujdonság, a mely a szemembe ötött, a Klein Abraham órák boltjának a kirablásáról szólt. Egy valószínű rabláról, a melyet példátlan vakmerőséggel hajtottak végre s a melynek a szegény Abraham összes órája meg ékszere áldozatul esett.

Hanem hát még egyéb meglepetés is ért. Azt olvastam ugyanis a szenzációs hírből, hogy a tettesek egyike bűnjelt hagyott hátra. Egy kopott szürke kalapot, a melynek a bőlésébe ez a két betű van belenyomva: G. G.

Tyű, azt a mindenét a világnak — mordultam föl — ez az én kalapom lesz, a mit hiába kerestem a vendéglőben a fogason. A nevem Görbe Gergő, a kalapom kopott és szürke. Az lesz az bizonyosan.

Délben pont tizenkét órákor azzal rugtatott elem egy reudör, hogy a tekintetes főkapitány ur tiszteltet, menjek be hozzá egy szóra. De azonnal, ő vale, mert másképp nyakon fog és úgy visz oda.

A főkapitány ur a nevemnek megfelelő görbe szemekkel nézett rám s hatásra számítva, hirtelen előrántotta a szürke kalapomat az asztal alól, miközben bömbölve kérdezte:

— Ismeri ezt a kalapot?

Hát hogy az ördögbe ne ismerném, mikot az enyém? Valaszoltam én, kedélyes akarván lenni.

— Hol hagyta ezt a kalapot?

— Ugy áll a dolog, hogy ő hagyott el engem.

— Ne viszceljen. Most ön nem a vendég lőben, hanem a kapitányságnál van.

Megmagyaráztam neki, hogy hogy mikor én tizenegy órákor kerestem a kalapomat a foga-

— **A tanfelügyelők tisztelgése.** A kir. tanfelügyelők e hó 8-án tisztelegtek testületileg dr. Wlassics Gyula közoktatási miniszternél. Az ország minden részéből majdnem teljes számban gyűltek össze a tanfelügyelők, kiket dr. Verédy Károly fő és székvárosi királyi tanfelügyelő vezetett a miniszter elé és lelkes beszéddel üdvözölte. A miniszter nagyhatású beszédben válaszolt, a legteljesebb elismeréssel adózva a tanfelügyelők eredményes működésének. A tanfelügyelők Zsilinszky államtitkárnál is tisztelegtek, aztán a vigadóban bankettre gyűltek össze. Tegnap reggel Steinbach Antal kir. tanfelügyelő, aki a tisztelgésen részt vett, visszatért Nagybecskerekre.

— **Árvíz Torontálmegyében.** Az óteleki veszedelem, mint értesültünk, a Daniel László alispán vezetése alatt végbe ment védekezési munkálatok erélyes és czéltudatos keresztülvitelének hála, immár mulófeiben van és a megdagadt vizek is lassu, de folytonos apadóban vannak. Emberfelettnak mondható a munka, amit Bulyovszky műszaki tanácsos, Cseresnyés és Palffy mérnökök a katasztrófa elhárítására véghezvittek. Daniel László alispán, aki Óteleken épüzet, mint a nagymargittai és kanaki vésznapokban is éjjel-nappal járt elől a kötelességtudás példaadásába, tegnap délután visszatért Nagybecskerekre. — Ezekkel a meguytatató hűekkel egyidőben vesszük a hírt, hogy Jankahidnán az ÓBega erősen arad. A veszedelem nem immünens. — Gyérről írja tudósítónk, hogy ott a Lanka-ér pár napig tartó rohamos áradás után tegnapelőtt kilépett a medréből és Gyér, Dolác községek, továbbá Zsibova puszta határait teljesen elöntötte. Mint tudósítónk írja, a nép körében nagy az elkésérés a Temes-Bega vízszabályozási társulat ellen, mert noha a lakosság a társaság fennállása óta, tehát huszonötstendeje fizeti az egyenes földadónál magasabb vízszabályozási költségeket, a társaság a vidék ármentesítésére még se tett eddigelé semmit, az évenként megújuló árvizek pedig már-már a koldusbotot nyomják a kezökbe.

— **Holdfogyatkozás.** Pontosan, miként az a földteken csak az uralkodók szokása, követik az iledelmes égitestek csillagászaink utasításait s teszik a kiszámított égi jelenséget láthatóvá a bámuló emberiségnek. Akik az influenzától vagy náthától nem felve, nem resteltek kikelni ágyaikból, vagy vendéglőkben és kávéházakban, egyesületi gyűléseken, vagy dalárdai próbákon kibővíteni az éjszakát, igaz gyönyörűséggel elzethették azt az érdekes természeti tüneményt, amelynek megláthatását az astronomusok ma hajnalra megjövendölték. Az ég tiszta volt — a hold tegnap este ritka fényvel tűnt fel a látó

határon — és a holdnak fogyatkozása, majd teljes elötűlése és végül új fényre ragyogása szigorúan a program szerint ment végbe. Négy óra, két perc és negyvenhat másodperc volt, mikor a hold teljesen elötűlt és harminchat perc mulva „Az üstös Lunához“ ozimzett első nagybecskereki fűzfapoeták betegségyőző és versfaragó társulatának a kis hidon állást foglalt egy kiváló tagja alkalmi óda elszavalásával konstatahlhatta, hogy a befeketített hold jobboldalán vékony fénycsíkok mutatkoznak újra. Hét óra előtt néhány percczel régi fényében ragyogott — volna ismét a hold, ha ekkorra már nem kellevala felvennie a nap erősebb fényével a küdelmet.

— **Áthelyezések.** Az igazságügyminiszter Szenczer Gyula panaszvái kir. tsvzéki és Jancsó Antal periaszi kir. jbirósági aljegyzőket kölesőösen áthelyezte.

— **Halálozás.** Ersekujváry Imre nagybecskereki pénzügyi segédtitkár, mint részvétel értesülünk, tegnap délbén meghalt. Az elhunytban derék, buzgó tisztviselőjét vesztette a pénzügyigazgatóság, a mely a gyászestéről a következő jelentést adta ki:

A nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság tisztikara szomorólt szívvel jelenti fejeztetelen tisztárak és igaz barátjuk Ersekujváry Imre m. kir. pénzügyi segédtitkárnak föyő évi márczius hó 10-én délután 1 órakor, hosszas szenvedés után, élete 38 ik évében örönt gyászos elhunytat. A boldogultnak hűtetemei föyő hó 12-én délután 3 órakor fogtak az ur-ucsal 16. szamu lakásából a helybeli róm. kath. sírkertbe örök nyugalomra tetetni. Nagy Becskerek, 1895. évi márczius hó 11-én. Béke lengjen porai felett.

— **Szönyeggyár.** A nagybecskereki szönyeggyár tegnap délután tartotta első rendes közgyűlését Rónay Jenő főispán elnöke alatt. A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette az igazgatóság jelentését s a felmentvényt megadta. Ezután megajttak a következő választások. A felügyelő bizottságba választottak Weisz Izidor, Zsiros Mihály és ifj. dr. Demkó Pál, pótagoknak megválasztottak: Fuchs Sándor és Klacsó Károly. Ifj. dr. Demkó Pál indítványára a közgyűlés az igazgatóságnak a első sorban buzgó elnökének Rónay Jenő főispánnak buzgó munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

— **Az inségesekért a miniszternél.** Nagy szentmiklós község képviselő testülete, mint tudósítónk írja, tegnap üest tartott, amelyen Schreyer Viktor ügyvéd indítványára elhatároztak, hogy küldöttséget menesztenek Dániel Ernő kereskedelmi miniszterhez, mely megkérné, engedje meg, hogy a nagy-szentmiklós-hmvásárhelyi vasutvonal ne tavasszal, mint ahogy az tervezve volt, hanem azonnal vétessék munkába. Ezáltal az alföldi munkásnép egy része is foglalkozáshoz, tehát keresethez jutna, amire bizony nagy szüksége volna.

— **Egy gépgyár közgyűlése.** Az első délmagyarországi gépgyár, vas és fémöntőde részvénytársaság tegnap tartotta a városháza nagy-

termében dr. Stern Lázár elnöke alatt közgyűlését. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése felolvastatván, részükre a felmentvény egyhangulag megadott. Az igazgatóság jelentéséből kitetszik, hogy a gyárnak hathónapi működése alatt 1618 frt 90 krnak értékesökkenés fejében való leszámilása után 5543 frt 78 kr tiszta nyeresége marad 55600 frtnyi forgalmából. A gyár a lefolyt hat hónap alatt 6000 frtnyi beruházást eszközölt, viszont a városi üzlet felosztásával, amelyet gyártmányaik iránt mutakozó élénk érdeklődés segített elő, évi 5000 frtnyi megtakarítást ért el. A közgyűlés elhatározza, hogy a tiszta nyeresémet a tartalékalaphoz csatolja, amely ezzel 3970 frt 04 kr-ra nőtt. Ezután megajtták a választásokat. A szavazatszedő bizottság munkálatának befejezésével elnök kihirdette, hogy a társaság elnöke Steinitzer Géza, az igazgatóság tagjai Poroszkay Béla és ifj. Daniel Pál lettek. A felügyelő-bizottságba választották rendes tagoknak Partilla Gézát, Fischer Lipótot és Eckstein Vilmost, pótagoknak pedig Ransberger Józsefet és Popovics Pécsi Szilárdot.

— **Sacher-Masoch halála.** Sacher-Masoch hírneves író, Felső Hessenben, Lindenheimi birtokán meghalt. Holttestét Heidelbergba viszik, ahol szerdán el fogják égetni. Sacher Masoch egyike volt a legtermékenyebb és legszaporabb kezű íróknak. A magyarokat nagyon szerette és szívesen dolgozott föl magyar tárgyakat. Műveit nálunk elége ismerik.

— **Nadia, Olga és Jelena.** Jó Deréki direktor színműiről bivatottsága, amelynek a szép Nadiáról írott népszínművet köszöni a magyar népszínműirodalom, ugyancsak zavarba jönne mostanság, amikor három szépséges testvér kínálkozik hősnőül. Mert a Szlavianszkyknak nevezett hatalmas énekinasztiának újabb két tagja cseperedett azóta perfekt énekművésznőnek: Olga és Jelena, Nadianak, a dalban és prózában annyiszor megénekelt szép Nadiának édes testvérei, akik Nadiához hasonlóan a hírneves párisi énektanárnőnek Marchesi nének iskolájából kerültek ki, abból a kitűnő művésziskolából, amelyben Komáromi Mariska, a népszínház bajos csalogánya nyerte annak idején a szép Nadiával együtt kiképezését. Rövid idő alatt hihetetlenül fényes sikerű diadalutát járt meg a legújabb művészármas, amely Hanslickot, az élő műbírálok legkiválóbbját is az elragadtatás hangján szólaltatta meg. Holnap, kedden este nálunk lépnek fel a városi színházban, amely az előjelek után itélve zsufolásig megtelik közönséggel. Mint értesülünk, a Szlavianszky hármas tegnap este Verseczen vendégszerelt óriási sikerrel. Minden egyes énekszámukat megismételtette a nagyszámu közönség, amely a gyönyörű együttesek, lehellet-szerű pianok élvezetével alig tudott betelni. Szlavianszky Nadia, Olga és Jelena ma este érkeznek meg Nagybecskerekre. Jegyek a nagy-

son, az már akkor nem volt ott. Valaki bizonyosan megelőzött. Vagy a ki hamarabb elázott, mint én, vagy pedig az, a ki valakinek másnak a kalapját akarta ott hagyni az Abrahám boltjában, az órak meg az ékszerék fejében.

A szemeim közé nevetett és azt mondta, hogy mindez előre számító fufang.

A kihallgatásnak egyébként az volt a vége, hogy engem, mint az ékszerablásnak minden valószínűség szerinti tettesét, szépen hűvösre tettek és kezdetét vette a vallatás, a kutatás, a mit vizsgálatnak hívják.

Intéztek hozzám egyszerű kérdést, kettős kérdést, kereszt kérdést, meg mindenféle kérdést, attólkezdve, hogy mi a nevem, meg hogy hol töltöttem az éjszakának azt a részét, a melyen a rablás történt.

Kihallgattak minden kocmárost és konstátálták, hogy hány liter borral tartozom.

Tíz nap mulva azonban szabadon eresztettek. Nem azért, mintha kisült volna az ártatlanságom, hanem azért, mert nem tudták rámbizonyítani a rablást.

A pulikum egy része ettől fogva gyanakodva nézett rám, a másik része azonban meg bocsátott.

Másfél hónap mulva, mikor már igen sokan szánakoztak rajtam, a miért annyit szenvedtem ártatlanul, boiond kedvem támadt. Pezsgőt rendeltem a vendég öben és ötven forintossal fizettem. Akkor történt az, mikor egy régi cimborám váratlanul megfizette a tartozását.

Persze, hogy másnap reggel megint beállított hozzám egy rendőr, hogy tiszteltet a főkapitány ur, menjek be hozzá egy szóra, de nyomban, ő vele, mert másképp megfogja a nyakam és úgy visz.

— Miért pezsgőzött ön tegnap? kérdezte szigoruan.

— Mert pezsgőkédvöm is volt, meg pénzem is volt.

— Es hol vette ön a pénzt.

Elmondtam neki, de nem hitte. Azt mondta, hogy majd utána néz, hogy vajjon nem az Abrahám óráiból került e elő az a pezsgő költség.

Három nap mulva kisült az ártatlanságom és így hiába írták a lapok, hogy „a nagy ékszerlopás tettese el van fogva“.

Etől az időől kezdve én voltam az az ember, a kit a tücsöki ékszerablás miatt minden esztendőben kétszer-háromszor letartóztattak.

Ha nagyot mulattam, ha új ruhát vettem, ha valamely jótékony czelra adakoztam: csak csiptek nyakon és csak úgy dobáltak hozzám a különböző kérdéseket, amelyek azonban mind nem vezettek eredményre.

Később nagyobb szünetek álltak be.

Ha azonban a rendőrséghez új főkapitány vagy más hivatalnok került, a kik tele voltak ambícióval és a kik fogadást tettek, hogy a nagy ékszerablás még mindig földeritetlen ügyét ki szimatolják, azok, mikor végig böngésztek a vizsgálati iratokat: egyenesen nekem estek.

Odáig jutottunk Tücsök városában, hogy mikor engem le letartóztatták, már föl sem tűnt. Sőt voltak sokan, a kik már várták és megütökösésüknek adtak kifejezést, hogy engem több hónap óta nem tartóztattak le.

Olyan komikus és ismert alakot gyurtak belőlem, hogy a notorius gazemberek csupa juxból is rám vallottak, hogy ebben vagy abban az ügyben én voltam a társuk. Erre fogtak fölön s a városban általános jóérzés támadt, mikor en-

nek a híre szément. A mi nem is volt csoda, mert ezt szinte megkövetelték a rendőrségtől.

A tizedik esztendőől kezdve minden új főkapitány előtt megjelentem tisztelegni; éppen úgy, mintha alantas rendőrtisztviselő lettem volna.

— Görbe Gergő vagyok — mondtam ilyenkor. — Az az ember, a kit a nagy ékszerablás gyanuja miatt minden esztendőben el szoktak fogni. Kegyes gráciájába ajánlom magam.

A huszadik esztendőben történt, hogy az ékszerablás valódi tettese előkerült.

Annyira megszokta Illván a kényelmes életet, a hol holmi gyilkossági kísérlet miatt ült, hogy mikor ki akarták eresztetni: előrukkolt az ékszerablásról is, gondolván, hogy e miatt majd tovább is ott tartják.

Mikor az nyilvánvaló volt már és így az én ártatlanságom fényesen kitűdőtt: éppen vizsgálati fogságban voltam — negyvenkilenczedszer.

A közönségre a hir leverőleg hatott, a cimborám pedig elkésereidtek, mert már készületeket is tettek ötvenedik elfogatásom jubileumára, amiből így nem lehetett semmi, noha a főkapitányt küldöttségileg kérték föl, hogy a jubileum kedvéért csipessen nyakon, még egyszer, utóijára.

Szóincs róla, sok kellemetlenséget szerzett nekem az a tücsöki ékszerablás, de végéreményképen mégis én jártam jól, mert a miatt az eset miatt husz esztendőön át minden lányos háznál kosarat adtak.

Nem nősilhettem meg.

érdekü előadásra Mangold könyvkereskedésben kaphatók.

Emberölés gondatlanságból. Pusztai Vizesdáról írják, hogy Szebesán Ignác éjjeli őr Bogdánescu András uradalmi csózt forgópisztolyal véletlenségből agyonlőtte. A gyilkos golyó az orozimpán keresztül hatolt az agyba s rögtönös halált okozott. Az ügy megvizsgálása végett a nagykikindai kir. törvényszék vizsgálóbírája a helyszínre rándult.

Daniel Ernő-uteza. Szerbnagyszentmiklós község képviselőtestülete tegnap tartott ülésén, mint levelezőnk írja, elhatározta, hogy a község egyik megjelölendő utasját Daniel Ernő kereskedelmiügyi miniszter nevére nevezi el.

Arankatársulati közgyűlés. Nagyszentmiklósról írják, hogy az Arankavidéki belviz véd. és levezetési társulat ott e hónap 10-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Náko Kálmán gróf elnök és Kohner Henrik alelnök akadályoztatása folytán, Bakos Sándor ósággfelügyelő elnökölt.

A közgyűlés a 120.000 frtos kölcsönnek 400 frtra való konvertálása tárgyában a magyar jelzálog hitelbankkal kötött, a választmány által elfogadásra ajánlott jogügyletet jóváhagyta. A temesmegyei Aranka-területen összegyűlemlött belvizeknek az Arankacsatornán át a Tisza folyóba való levezethetése tárgyában a közgyűlés elfogadta Roosz Janos főmérnök indítványát, melynél fogva ez ügyben Velosov József társ. igazgató elnökele alatt Schwarze Eberhard, Hartner József Hinkel Miklós és Roosz Janos társ. főmérnök urakból álló öttagu bizottság küldetett ki az érdekeltekkel s a felső torontáli ármentesítő társulattal leendő megállapodás céljából. A Szajan község határában kelet szerződést jóváhagyták. Szerb Szent Péter község előjáróságának a leszámolás módosítása, továbbá az ártéri területek kat. osztályának leszállítása tárgyában való kérvényét elutasították, míg a társulati kivétési főkönyveknek házzám szerint leendő vezetése tárgyában utasította a közgyűlés a társ. igazgatót minden egyes községnek nyilatkozattételre leendő felhívására, hogy alphabeticus avagy házzám szerint kívánják-e a főkönyvek vezetését.

Füredlők Fehértemplomban. Füredi Károly színtársulata bevégezvén Verseczen előadásait, március 7-én Fehértemplomba utazott, ahol március 8-án kezdte meg előadásait a Cziterás-sal. Fehértemplomban a bérlet ez idén nem sikerült oly jól, mint a múlt évben. A verseczi szezon az idén szintén nem érte el a tavalyi eredményt. A társulat itt csak rövid ideig marad, amennyiben 20-án már Pancsován játszik.

Uj szerb lap. Nagyszentmiklós-i levelezőnk írja: E hónap 18-án helyben, Nagyvinaszkj Iatván szerb tanító szerkesztése mellett uj szerb hetilap fog megjelenni. — Nagyvinaszkj hazafias szellemben tartja lapját.

Eljegyzés. Módosról írják, hogy ott Horváth Zoltán szolgabíró eljegyezte Zsiros Margitot, Zsiros József odavaló tekintélyes ügyvéd bájos és nagyműveltségű leányát.

A temesvári polgármester jubileuma. Telbisz Károly, Temesvár polgármestere tegnap ülte meg 10 éves szolgálati jubileumát, mely alkalomból a népszerű polgármestert számos helyről üdvözölték.

Kimutatás

A „Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank” 1895. évi február havi forgalmáról.

Pénztári betétek	
Állása január hó végével	778185 77
betétek február hóban	10 581 37
Összesen	885717 14
visszafizetések február hóban	64199 43
Állása február hó végével	821517 71
Leszámitolási üzlet	
Állása január hó végével	800298 34
leszámitoltatott február hóban	340439 97
Összesen	1140738 31
visszleszámitoltatott és visszafizettetett február hóban	384671 10
Állása február hó végével	7.6067 21
Eldőlegek értékpapírokra	
Állása február hó végével változatlanul	8281 —
Ingatlan kölcsönök	
Állása január hó végével	112047 97
kiadások február hóban	15 88
Összesen	112063 35
visszafizetések február hóban	115 38
Állása február hó végével	111947 97
Pénztári forgalom	
egyenleg január hó végével	3093 71
bevételek február hóban	598212 45
Összesen	601306 16
kiadások február hóban	592052 36
egyenleg február hó végével	925 51

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 11-én.)

Budapest, márcz. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházi ülések napirend előtt való része a függetlenségi párt szakadása óta kizárólagos territóriumává lett azoknak az apró csetepatéknak, amikben a függetlenségi párt benmaradtjai és kilépettjei az ország színe előtt a maguk vélt igazaiért küzködnek. Ma is folytatódott ez a napirend előtt való csatározás, fűszerezve természetesen egy kis egyházpolitikával is, amelyet a kettévált párt mindkét része: Justhék becsületesen, Polónyiék meg agyonpártolni igyekeznek. Ezuttal Szalay Imre, az Afrikából csak imént visszatért Ugronista kapaszzkodott Helfy Ignác legutóbb elhangzott beszédébe, tagadva, hogy az egyházpolitika pártolását párthatározat mondta volna ki.

A hullámverésnek, amit ez a vízbe dobott kő okozott, elsimulta után Péchy Tamás és Sima Ferencz mondottak hosszulelezetű beszédeket az appropriáció részletes tárgyalása során, amely ma felszólalásra készítette a parlament nagy közkatonáját, Magyarország volt miniszterelnökét is.

Tisza Kálmán, aki az öt percnyi szünet után szólásra kelt, az ellenzék folytonos közbeszólásaiban Péchy Tamással polemizált. Elmondja történetét a hetvenötödiki fuziónak, amely hazafias intenciókból, az országnak a pénzügyi válságtól való megmentésére létesült. Szóló óhajtja a fuziót, de nem a szabadeltv-párt elveinek vagy a kiegyezés rovására. A kisebb kérdések mellőzésével való egyesülést a hazafiasság követeli. (Éljenzés jobb felől.)

Hoitsy Pál kéri az elnököt, ne tekintsen minden közbeszólást, ami ellenzéki oldalról felhangzik, csendzavarásnak. Elég türelmet tanusított az ellenzék, türellemmel hallgatva végig olyan politikai multtal bíró férfiut, mint Tisza Kálmánt... (Óriási zaj jobbról.)

Gajary Ödön: Szemtelenség!
Szilágyi Dezső elnök kijelenti, hogy csak a rendszeresen üzött közbekiáltást nem engedi meg.

Péchy Tamás személyes kérdésben való válasza után az ülés izgalmas hangulatban ért véget.

Az új koronaőr beiktatása.

Budapest, március 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Radvanszky Béla báró, az új koronaőr beiktatása tegnap délelőtt tizenegy órakor ment végbe a királyi palota felső négyszögében levő második teremben, a miniszterelnök mint ő felsége által ezen alkalomra kinevezett biztos valamint a meghívott országzászlósok, miniszterek, méltóságok és többi vendégek jelenlétében. Miután meggyőződtek a hat udvari szolgálta és hat koronaőrségi legény által a terembe hozott szent korona pecsétjének sértetlen voltáról, az új koronaőr saját pecsétjét hivatali elődjé mellé nyomta. Az erről felvett jegyzőkönyvet a miniszterelnök mint királyi biztos átvevén, megtekintették Szent Istvánnak bádogg dobozban őrzött palástját, amint ez hasonló alkalommal szokás; és vi-zahelyezték a szent koronát helyiségebe, amelyet ezután a koronaőrök elzártak. A beiktatás ünnepélye ezzel véget ért.

Az országgyűlés feloszlatása.

Budapest, márcz. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Neue-Freie Presse azt olvassa ki Bánffy Dezső báró miniszterelnök tegnapielőtti beszédéből, hogy az országgyűlés feloszlatása elhatározott dolog.

Öngyilkos betörő.

Budapest, március 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Izgalmas jelenetnek volt ma délelőtt az alkotmány utcai igazságügyi palota a színhelye. Stern Vilmos hírhedt betörő, akit ma délelőtt vezettek a bíró elé, a folyosón hirtelen rávetve magát a meglepett börtönőrré, dulakodni kezdett vele. Mikor aztán látta, hogy a megtámadottnak segítségére sietnek, egy ugrással a korlátnál termett s levetette magát a harmadik emeletről. Szörnyet halt.

Az angol királynő Nizzában.

Budapest, március 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: Viktoria angol királynő március 15-én Nizzába érkezik és Faure francia köztársasági elnök nevében Verrier tábornok fogja őt üdvözölni.

Keresztényüldözések.

Budapest, március 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból telegrafálják: Hivatalos jellegű tudósítások, melyek Sir Edward Grey, a külügyi hivatal államtitkárához érkeztek, megerősítik, hogy a nemzetközi vizsgáló-bizottság által eddig felderített tények szerint a török katonák által örmény keresztényeken elkövetett kegyetlenségek és tömeges gyilkosságokról szóló korábbi tudósítások valószínűsége alapulnak. Bizonyítja ezt számos egybehangzóan terhelő tanuvallomás és a hivatalosan konstataált tény, hogy igen sok megcsontított férfi, nő- és gyermektetemet találtak.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

1683. sz. kig. 1895. A párdányi fűszolgabírószágtól

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött Szerb Szt.-Márton községi jegyzői állásra, melylyei 652 frt 60 kr készpénz-fizetés, továbbá fa- és szalma-átalány czimén 82 frt, a járason belül teljesítendő utazásokért 40 frt évi átalány, a járason kívüliekért 3 frt napi-díj, szabad fuvar vagy vasuton II. gőzhajón I. osztályu menetjegy, elvégre a községhez illetve jegyzői lak felépítéséig 168 frt évi lakbér és 400 □ölnyi kertnek s a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjaknak élvezete van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Mhez képest felhívának mindazon szigorított jegyzők, kik ezen állást elnyerni óhajják, miszerint a kellő minősítvényekkel e látott pályázati folyamodványaikat, melyekben a magyar és szerb nyelvnek írás és olvasásban való ismerete is igazolandó lesz, alólírott hivatalnál f. évi márczius 31-éig okvetlenül benyujtsák.

A választás f. évi ápril hó 4-én d. e. 10 órakor Szerb Szt.-Márton községházánál fog megegytetni.

Párdányban, 1895. évi márczius 2-án.

Torontálmegye párdányi járás fűszolgabírói hivatala.

(203-32)

Malomépítők

és malomtulajdonosok figyelmébe!

Az első eleméri lecsapoló-társulat tulajdonában lévő 2 kőre és 2 hengerre, valamint darakészítésre berendezett

műmalmát

annak kedvezőtlen fekvése miatti csekély jövedelmezősége folytán eladni szándékozza.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a társulat hivatalos helyiségében Nagybecskerekben.

(195-32)

Társ. elnökség.

H i r d e t é s e k.

SCHNEIDER LAJOS könyvkötészete Nagybecskereken.

Van szerenczém a helybeli és vidéki n. é. közönségnek tudomásul adni, hogy helyben, Váraljai-utca 844. sz. Khün-féle házban, az ev. templommal szemben, a mai kor igényeinek megfelelően és a legújabb szerkezetű gépekkel felszerelt

← könyvkötészetet →

rendeztem be.

Számos évi tapasztalataim folytán azon helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkát, u. m. hivatalos-, üzleti-, iskolai-, egyleti- és magán-könyvek kötéseit, továbbá mindenemű diszmunkákat, izlésesen és tartosan, rövid idő alatt és legjutányosabb arakon elvégezhetem.

Tisztelettel
Schneider Lajos,
könyvkötő.

(209—2.1)

Az „Első módosi hengergőzmalom részvénytársaság“

1895. évi márczius hó 26-án délután 2 óraker

Módonon, saját irodahelyiségeiben

III-ik évi rendes közgyűlését

fogja megtartani, melyre a t. cz. részvényesek személyesen vagy az alapszabályok 11. §-a értelmében törvényes képviselőik vagy meghatalmazott részvényesek által megjelenni tisztelettel meghívotnak azzal, miszerint az alapszabályok 19. §-a értelmében a részvények a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztáránál leteendőek.

Napirend:

1. Elnök, jegyző és 2 jegyzőkönyv-hitelesítő választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő bizottság évi jelentése.
4. A mérleg előterjesztése, a felmentvény megadása.
5. A veszteség hováfordítása iránti határozathozatal.
6. Az alaptőke felemelése, vagy kölcsön felvétele.
7. Az igazgatóság az alapszabályok 25. §-a szerinti megválasztása.
8. Egy felügyelő bizottsági tagnak megválasztása.
9. Egyéb indítványok.

Kelt Módonon, 1895. évi márczius hó 2-án.

(207—1.1)

Az igazgatóság.

3467/95. szám.

Árverési hirdetmény.

A Bács Bodroghmegyei Csurog község határában fekvő „Nádaly II. Boronyrét“ nevű 412^{ss.7} holdnyi rétbirtoknak 41200 forintnyi kikiáltási ár mellett a törvényhozás utólagos jóváhagyása reményében leendő eladása iránt Nagybecskereken 1895. évi ápril hó 10-ik napján délelőtt 10 óraker

m. kir. kincstári ispánsági irodahelyiségben nyilvános szó és írásbeli árverés fog tartatni, melyre venni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a vételár előleges felvagy negyedévi részletekben 20 év alatt annuitásszerűleg fizethető és hogy a telek-könyvi átíratás csak a vételár és járulékainak kiegyenlítése után fog megengedtetni.

Utóajánlatok semmi szín alatt sem fogadtatnak el még akkor sem, ha új árverés esetére kötelezőleg fentartatnának is.

Egyéb részletes feltételek az alulirt igazgatóságnál betekintheők.

Temesvár, 1895. márczius 4 én.

A m. kir. jószágigazgatóság.

(196—2.1)

448. sz. kig. 1895.

Pályázat.

A torontálmegyei tekintetes törvényhatósági bizottságnak f. év január hó 31 én kelt 229. kgy. 4681—4673/895. sz. határozatával jóváhagyott alapszabályok alapján a bel- és mezőrendőrség f. évi ápril hó 1-én életbe lépven, a választás útján betöltendő egy rendőrpáncsnoki és 6 rendőri állásra ezennel a pályázat kiiratik.

Miért is felhivatnak mindazok, kik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, miszerint kérvényeiket az alább megemlített minősítési okmányokkal felszerelve e község előljárásnál legkésőbb f. év márczius hó 20-ig nyújtsák be.

Bel- és mezőrendőr gyanánt csak az alkalmazható, aki:

1. Magyar honpolgár;
2. Ki katona kötelezettségének megfelelt, a 24. életévét betöltötte, de a 40. életévet még tul nem haladta;
3. Aki feddhetlen és kifogástalan előélettel bír;
4. Aki teljesen ép és egészséges testalkattal s a német nyelvet szó és írásban bírja.

A rendőrpáncsnoktól még megkivántatik, hogy a magyar nyelvet is szó és írásban úgy bírja, hogy hivatalának írásbeli teendőit megfelelően végezhesse s

hogy m. kir. csendőrségi, közös hadseregbeli avagy honvéd altszti minősítéssel bírjon.

A rendőrpáncsnok évi fizetése 400 fit, a rendőröké pedig 240 frt, utólagos havi részletekben és a fegyverzet.

A választás f. év márczius hó 26-án d. e. 10 óraker tartatik meg.

Kelt Csatádon, 1895. márczius hó 7.

Polén Péter,
jegyző.

Anton Péter,
bíró.

(202—3.1)

Itt még soha nem volt!

A világhírű

gondolat olvasó

rövid időre ideérkezett.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy keresztül utazásomban itt néhány napig időzni fogok és tudományommal nevet, kort, gondolatot, foglalkozást, multat és jövőt mindenkinek mondok.

Senkise mulassza el.

Mivel tudományommal Európa legnagyobb városaiban, ugy Budapesten, Pozsonyban, Temesvárott, Kassán és Veraczen, is mindenütt a legnagyobb csodálkozást és elismerést arattam, remélem, hogy a helybeli n. é. közönség a végből, hogy

meggyőződjék,
szives látogatásával megtisztelni fog.

Lakásom:

Gabonater, Obrat-féle ház, 9. szám,
az udvarban.

Társalgási idő: reggel 8—12 óráig,
d. u. 1—7 óráig.

(192—x.3)

Kiváló tisztelettel

Peán J. B.